

BEWIJS, WAARHEID, WERKELIJKHEID

Het moge duidelijk zijn dat bij onderzoek naar Bijna-Dood-Ervaringen evenals in de parapsychologie wetenschappers zich beroepen op de klassieke wetenschappelijke methode van bewijsvoering. Overigens met succes ook al willen starre beoefenaars van wetenschappelijke disciplines (bv. neurologie, psychologie, fysica) het verouderde denkbeeld niet verlaten met de bewering dat het allemaal niet wetenschappelijk correct zou zijn, of dat het niet wetenschappelijk bewezen is. Het betreft hier veeleer een emotioneel standpunt dan wel een rationeel wetenschappelijk standpunt.

In alle wetenschappelijk disciplines (fysica, kosmologie, neurologie, psychologie,...) is duidelijk een totaal nieuw denkkader ontstaan dat ondertussen onontkoombaar het oude paradigma overstijgt.

Laten we het even hebben over de waarde van ‘het bewijs’.

Een bewijs hangt niet alleen af van de argumenten die worden aangevoerd maar tevens van de bereidheid deze argumenten te aanvaarden.

Wetenschappelijk bewijs bestaat uit waarnemingen die een hypothese of theorie bevestigen (verificatie) of ontkrachten (falsificatie). In werkelijkheid vallen geaccepteerde wetenschappelijke theorieën overigens niet bij het eerste tegenbewijs om. Dit wordt een paradigmaverandering genoemd (Wikipedia)

Door middel van hypothesen en theorieën kunnen voorspellingen worden gedaan. Nieuwe waarnemingen zorgen voor nieuw bewijs, waardoor gecontroleerd kan worden of de voorspellingen kloppen. Nieuw bewijs zorgt er vaak voor, dat hypothesen en theorieën moeten worden aangepast (Wikipedia).

In tegenstelling tot wiskundig bewijs geeft wetenschappelijk bewijs dus niet aan, of iets waar of onwaar is. Wetenschappelijke theorievorming leidt slechts tot werkbare modellen van de waargenomen werkelijkheid. De kracht van de wetenschappelijke benadering zit in de ontwikkeling van deze modellen, die door de eeuwen heen zo goed zijn geworden dat vrijwel alles wat objectief, of liever gezegd: inter-subjectief, waarneembaar is erdoor verklaard en voorspeld kan worden. Het is dus correcter te spreken van ‘bruikbaar’ in plaats van ‘waar’.

Fysici eisen voor elke bewering een ‘bewijs’. Een ‘bewijs’ biedt geen zekerheid dat een bewering ‘*waar*’ is (dus dat dit de manier is waarop de wereld werkelijk is). Een wetenschappelijk bewijs toont marthematisch aan dat de bewering in kwestie **logisch consistent** is. In het gebied van de zuivere wiskunde hoeft een bewering helemaal geen relevantie te hebben voor de ervaring.. Als ze gepaard gaat met een intern consistent ‘bewijs’ wordt ze aanvaard. Zo niet, dan wordt ze afgewezen. Hetzelfde gaat op voor de fysica, zij het dat deze ook nog eist dat de bewering verband houdt met de fysieke werkelijkheid.

Er is dus geen verband tussen de ‘waarheid’ van een wetenschappelijke bewering en de aard van de werkelijkheid. Wetenschappelijke ‘waarheid’ heeft niets te maken met ‘de manier waarop de werkelijkheid werkelijk is’. Een wetenschappelijke bewering is ‘waar’ als ze intern consistent is en de

ervaring juist correleert en derhalve bruikbaar is. Wanneer we telkens 'bruikbaar' lezen zodra we het woord 'waar' tegenkomen, krijgt de fysica een juist perspectief.

In de **wiskunde** bestaat een **bewijs** uit het aantonen dat, gegeven bepaalde axioma's, een bepaalde bewering waar is. Hierbij gebruikt men de regels van de logica. Het bewezen resultaat is een stelling of theorema (Wikipedia).

Bv. de stelling van Pythagoras zegt dat het kwadraat van de hypotenusa gelijk is aan de som van de kwadraten van de 2 rechthoekzijden. Dit kan bewezen worden via logisch consistente redenering en is ook waar. Als ik de lengte van een ladder wil kennen om tot aan de dakrand van mijn huis te raken met bovendien een maximaal veilige afstand tussen de muur en de onderkant van die ladder, kan ik deze stelling gebruiken om de gepaste ladder te kopen.

In een vorig deel heb ik al verduidelijkt dat de (menselijke) ervaring andere regels, een andere logica (met name de kwantumlogica) volgt dan de klassieke logica.

(Mocht het jullie als kiezers van een wiskundig gerichte opleiding interesseren, wil ik hierop graag verder ingaan in een apart deeltje. Laat dan maar weten!)

De transpersoonlijke psychologie (met name Ken Wilber) toont aan dat ook transcendente ervaringen, of innerlijke ervaringen bewezen kunnen worden in de ware zin van 'wetenschappelijk' bewezen.

1. De klassieke wetenschap erkent enkel de ervaring die via de vijf zintuigen (gezicht, gehoor, tastzin, reukzin, smaak) wordt verkregen (= zintuiglijk empirisme) als geldige kennisverwerving; het zijn vormen van **uiterlijke** kennisverwerving. Ze verwerpt alle vormen van **innerlijke** kennisverwerving. Maar daarmee verwerpt ze tegelijk haar eigen geldigheid want een groot deel daarvan berust juist op **innerlijke** structuren en kennisvormen (bv. wiskunde: (Boleaanse) algebra, differentiaal, integralen, imaginaire getallen, vectoranalyse, logica, ...). Deze zijn geen van alle primair van empirisch-zintuiglijke aard maar juist innerlijke constructies!!! En ze verwerpt innerlijke kennisvormen!!! Dit is dus een grove tegenstrijdigheid.
2. De klassieke wetenschap zegt ook dat, als er andere vormen van kennisverwerving zouden zijn, er geen enkele geldigheidstoets bestaat die de realiteit van deze andere vormen zou, kunnen legitimeren (voor echt verklaren). Ook met deze bewering gaat ze onderuit! Er bestaan namelijk 3 fundamentele fasen van kennisverwerving, 3 essentiële kenmerken van "de wetenschappelijke methode": instructie (instrumentele injunctie), directe waarneming, gemeenschappelijke bevestiging/verwerping.

Alle drie deze stappen zijn perfect toepasbaar op innerlijke ervaring.

Om bijvoorbeeld het bestaan van een buitenlichamelijke ervaring te bewijzen, kan men met deze stappen werken.

- Instructie (instrumentele injunctie): we weten perfect wat men moet doen om de ideale voorwaarden te scheppen voor een uittreding of buitenlichamelijke ervaring: lichamelijke en psychische relaxatie, visualisatie, concentratie
- Waarneming: wat ervaart men tijdens de uittreding, wat zit men, wat kan men?
- Bevestiging/verwerping: komen deze ervaringen overeen met de ervaringen van anderen die

dezelfde instructie volgen?

Het blijkt dat mensen met zulke buitenlichamelijke ervaringen gelijkaardige informatie aandragen over bestaansdomeinen buiten de stoffelijke wereld.

De international gerenomeerde BDE-onderzoeker Bruce Greyson zegt: *“If you ignore everything paranormal about NDEs then it’s easy to conclude that there is nothing paranormal about them.”*

Als je in verband met de Bijna-Dood-Ervaring al wat paranormaal heet negeert, onder tafel schuift, is het gemakkelijk om te besluiten dat er niets paranormaal is aan een BDE.

De ontdekkingen en theorieën van de laatste decennia (en vooral jaren) in de (kwantum)fysica (die de basis is voor alle andere positieve wetenschappen), kosmologie, psychologie wijzen duidelijk aan dat er buiten onze zintuiglijk waarneembare wereld (zeg maar universum) (een) niet-stoffelijke (letterlijk bovenzintuiglijke, spirituele) werkelijkhe(i)d(en) bestaan(t) en dat bewustzijn hierin een fundamentele rol speelt.

De **klassieke, reductionistische en materialistische** wetenschap heeft zichzelf bij hun bewijsvoeringmethode zodanige beperkingen opgelegd dat ze

1. De stoffelijke wereld tot op de graat heeft ontleed en beschreven waarbij de modellen (bv. van het atoom met kern en elektronen) weliswaar zéér **bruikbaar** zijn maar **onjuist**, onwaar. Elektronen bv. draaien niet rond een atoomkern; een elektron is, tot er een meting gebeurt, binnen bepaalde grenzen (orbitalen) altijd overal tegelijk rond de kern aanwezig.
2. Nooit verschijnselen zal kunnen verklaren die werkelijk ècht zijn maar afwijken van de mogelijkheden die door de fysische wetten worden beschreven vermits ze geen spirituele (noch mentale) wetmatigheden erkennen.
3. Deze verschijnselen zal blijven afdoen als onmogelijk (maar dit verklaart ze niet; het zegt enkel dat ze niet te verklaren zijn met de traditionele visie binnen het oude paradigma) of als bijverschijnselen van de hersenwerking (wat niet kan aangezien binnen hun denkkader een bewusteloze patiënt niet bewust kan zijn (anders was hij niet ‘bewusteloos’)).
4. Hun eigen vondsten niet meer begrijpen.

Binnen het nieuwe paradigma vormen deze ‘onverklaarbare’ verschijnselen onderwerp van ernstig wetenschappelijk onderzoek en worden ze zelfs verklaarbaar!

Het is duidelijk dat we in 2012 moeten steunen op de pijlers die de inzichten van de laatste decennia ons levert en niet op deze van de Newtoniaanse fysica van de 18de eeuw waarvan de wetten op onze stoffelijke wereldschaal wel bruikbaar blijven maar totaal onjuist en ontoereikend zijn op kwantumschaal en op kosmologische schaal. M.a.w. de huidige inzichten en het gigantische datacorpus halen de oude zienswijze totaal onderuit en eist een heel nieuwe attitude die het bestaan van een niet-materiële, bovennatuurlijke werkelijkheid onmiskenbaar moet erkennen.

En zo komt ware wetenschap zeer dicht bij ware spiritualiteit en kunnen wetenschappen en religie weer verzoend worden.